

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 172/2013-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. júla 2013 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti K. F., Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. D. P., Ž., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 113/2008, za účasti Okresného súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo K. F. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 113/2008 p o r u š e n é b o l i .

2. K. F. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť K. F. trovy konania v sume 496,69 € (slovom štyristodevät'desiatšesť eur a šesťdesiatdeväť centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. D. P., Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. januára 2013 doručená s'ťažnosť K. F. (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 113/2008.

Zo s'ťažnosti, z jej príloh a obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 15 C 113/2008 ústavný súd zistil, že s'ťažovateľ podal 4. septembra 2007 Okresnému súdu Bratislava II návrh na začatie konania, ktorým sa domáhal proti žalovanej K., a. s., zaplata sumy 302 710 Sk. Dňa 25. júna 2008 bol spis z dôvodu miestnej príslušnosti postúpený okresnému súdu, na ktorom je vedený pod sp. zn. 15 C 113/2008.

S'ťažovateľ v s'ťažnosti najmä uvádza:

„... Nakoľko od podania žaloby v roku 2007 do dnešného dňa nebolo vykonané žiadne meritórne rozhodnutie vo veci samej, ako aj vo veci sa konajú sporadicky pojednávania, na ktorých by sa vec objasnila hospodárnejšie a rýchlejšie, mám za to,

že konaním Okresného súdu Bratislava I dochádza k prietahom v konaní a práve z tohto dôvodu podávam túto sťažnosť, nakoľko bolo porušené moje právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručenú v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na verejné prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Vec sa zbytočne preťahovala nekonaním súdu, pričom boli vynesené procesné uznesenia len čo sa týka znaleckého dokazovania a to konkrétne ustanovenia znalcov, úhrady preddavku odo mňa a odporcu na trovy znaleckého dokazovania a následne ich doručenia spolu s výzvou na vyjadrenie sa k nim. Navyše v danej veci bolo vytýčené len druhé pojednávanie a to dňa 1. 3. 2012, čiže po 5 rokoch od podania žaloby, ktoré som žiadosťou urgoval prostredníctvom svojho právneho zástupcu už v máji v roku 2011. Nejedná sa pritom o zložitú vec a ja ako sťažovateľ som so súdom súčinný. Napriek tomu sa neviem domôcť svojho práva na meritórne súdne rozhodnutie vo veci.

Nakoľko vo veci dochádza neustále k prietahom v konaní, podal som sťažnosť predsedovi OS Bratislava I, ktorý na túto odpovedal podaním zo dňa 26. 11. 2012, ktoré mi bolo doručené dňa 6. 12. 2012. Predseda OS Bratislava I. vo svojej odpovedi uznal, že predmetné konanie je poznačené prietahmi, pričom za účelom zabránenia vzniku ďalších prietahov v konaní pristúpila k priebežnému sledovaniu veci až do jej právoplatného skončenia...

Táto moja vec prejednávaná pred OS Bratislava I. sa ma bytostne dotýka, pretože mi bolo odcudzené moje jediné motorové vozidlo, ktoré som i ako stavbár používal k svojej práci. Nezákonným konaním zo strany odporcu K., a. s. som bol ukrátený na poistnom plnení, čo viedlo k tomu, že som bol obmedzený nielen v osobnom a rodinnom živote, ale i vo svojej práci, pretože som už nemal dostatok finančných prostriedkov na zakúpenie ďalšieho motorového vozidla. Z tohto dôvodu som vykonával svoju prácu iba za pomoci verejných dopravných prostriedkov, čím som utrpel i nemalú škodu vo svojom podnikaní. Z tohto dôvodu som sa obrátil o pomoc na súdne orgány, avšak tieto svojim liknavým konaním do dnešného dňa neučinili do dnešného dňa nápravu. Nemyslím si, že sa v predmetnej veci jedná o tak zložitú vec, aby trvala viac ako 5 rokov, bez toho, aby došlo k právoplatnému meritórnemu rozhodnutiu vo veci samej.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo K. F... na prerokovanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 46 ods. 1 a 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I. v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C/113/2008 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva K. F... finančné zadostučinenie vo výške 8.000,- € ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré je povinný zaplatiť porušovateľ do 2 mesiacov od právoplatnosti ústavného nálezu.

Ďalej navrhujem, aby Ústavný súd SR uznesením priznal sťažovateľovi náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 331,13 € za 2 úkony právnej pomoci [prevzatie, príprava zastúpenia a podanie sťažnosti – jeden úkon á 130,16 € + 7,81 € režijný paušál + 55,19 € (20 % DPH)] na účet právneho zástupcu JUDr. D. P... do 2 mesiacov od právoplatnosti ústavného nálezu.“

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 172/2013-19 z 27. marca 2013 prijal sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 113/2008, na ďalšie konanie a vo zvyšnej časti ju odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedníčku okresného súdu, aby oznámila, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, a aby prípadne doplnila svoje vyjadrenie k sťažnosti zo 6. marca 2013.

Predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr. 3396/2013 doručenom ústavnému súdu 17. mája 2013 oznámila, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, súhlasí s upustením od neho a zároveň sa pridržiava svojho vyjadrenia zo 6. marca 2013, v ktorom okrem prehľadu procesných úkonov uviedla, že *„s poukazom na množstvo vecí v oddelení zákonnej sudkyne (v čase podania návrhu v júni 2008 mala v oddelení 15 C*

spolu 644 nevybavených vecí) nemohla vec vybaviť skôr, konala v nej podľa jej poradia... je pravdou, že v čase od postúpenia veci z OS Bratislava II na tunajší súd 25. 6. 2008 až úpravou sudcu zo dňa 20. 1. 2010 bola vec daná na termín 18. 3. 2010, zároveň v čase od 8. 11. 2010 do 7. 11. 2011 vyšší súdny úradník nerozhodol o znalečnom, avšak k uvedenému došlo výlučne z dôvodu veľkého počtu vecí v súdnom oddelení 15 C... Zákonná sudkyňa zároveň poukázala na to, že celé obdobie od podania návrhu na súd navrhovateľ urgoval vytyčenie termínu pojednávania len raz, podaním z 24. 5. 2011 a sťažnosť predsedovi tunajšieho súdu podal v septembri 2012... Dovoľujem si poukázať na nadmernú zaťaženosť sudcov občianskoprávneho úseku Okresného súdu Bratislava I, na vysoký počet pridelených vecí súdneho oddelenia 15 C, ako i na to, že súd v predmetnej veci v období pred podaním ústavnej sťažnosti riadne a bezprieťahovo vo veci konal...“.

Dňa 20. mája 2013 vyzval ústavný súd právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby sa vyjadrila, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň jej zaslal vyjadrenia predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 3194/2013 zo 6. marca 2013 a sp. zn. Spr. 3396/2013 zo 14. mája 2013 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska. Právna zástupkyňa sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 28. mája 2013 oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, a vo vzťahu k vyjadreniam predsedníčky okresného súdu okrem iného uviedla: „nemôžem stotožniť s vyjadrením predsedníčky OS Bratislava I v tom smere, že vo veci nedochádzalo k prieťahom v konaní a ak áno, tak sa to stalo z dôvodu nadmerného zaťaženia sudcov občianskoprávneho úseku OS Bratislava I. Napriek tejto skutočnosti sama predsedníčka súdu v úvode svojho vyjadrenia spísala pomerne podrobný zoznam procesných úkonov súdu, z ktorého vyplýva, že vo veci dochádzalo k prieťahom v konaní. Pozornosť ústavného súdu by som si dovoľila predovšetkým upriamiť na nekonanie súdu od 25. 6. 2008 do 20. 1. 2010, kedy súd vôbec vo veci nekonal, čo spôsobilo 1,5-ročný prieťah v súdnom konaní. Ďalej súd vo veci nekonal od 20. 5. 2011 do 1. 3. 2012, čo spôsobilo viac ako 10-mesačný prieťah v konaní. Naposledy súd vôbec nekonal od 18. 6. 2012 do 24. 1. 2013, čo spôsobilo viac ako 7-mesačný prieťah v konaní... Záverom svojho vyjadrenia chcem uviesť, že sťažovateľ podal v predmetnej veci odvolanie proti prvostupňovému rozsudku zo dňa 26. 2. 2013, ktoré bolo

doručené prvostupňovému súdu dňa 6. 3. 2013, teda v deň spisovania vyjadrenia ku sťažnosti zo strany predsedníčky OS Bratislava I.“

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľa a predsedníčky okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Zo sťažnosti, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 15 C 113/2008 ústavný súd zistil tento doterajší priebeh namietaného konania:

1. Dňa 28. apríla 2008 bola vec postúpená okresnému súdu, ktorý ju po doručení 25. júna 2008 zaevidoval pod sp. zn. 15 C 113/2008.

2. Zákonná sudkyňa nariadila 20. januára 2010 termín pojednávania na 18. marec 2010, ktoré bolo odročené z dôvodu nariadenia znaleckého dokazovania.

3. Znalecké dokazovanie okresný súd nariadil uznesením sp. zn. 15 C 113/2008 z 26. marca 2010; znalec predložil okresnému súdu znalecký posudok 26. mája 2010 a súčasne si vyúčtoval znalečné.

4. Okresný súd predložil 7. júla 2010 znalecký posudok účastníkom konania na zaujatie stanoviska.

5. Zákonná sudkyňa vyzvala 10. septembra 2010 znalca na vyjadrenie k námietkam účastníkov; znalec doručil svoje vyjadrenie okresnému súdu 26. októbra 2010; okresný súd ho následne doručoval 8. novembra 2010 účastníkom konania na vyjadrenie.

6. Okresný súd uznesením sp. zn. 15 C 113/2008 zo 7. novembra 2011 rozhodol o odmene znalca.

7. Zákonná sudkyňa nariadila 17. januára 2012 termín pojednávania na 1. marec 2012.

8. Okresný súd uznesením sp. zn. 15 C 113/2008 z 1. februára 2012 pripustil zmenu petitu žaloby.

9. Pojednávanie nariadené na 1. marec 2012 bolo odročené z dôvodu nariadenia kontrolného znaleckého dokazovania, ktoré okresný súd nariadil uznesením sp. zn. 15 C 113/2008 z 20. marca 2012.

10. Kontrolný znalecký posudok bol okresnému súdu predložený 26. apríla 2012 a následne 4. mája 2012 doručovaný účastníkom konania.

11. Okresný súd uznesením sp. zn. 15 C 113/2008 z 5. septembra 2012 rozhodol o odmene znalca.

12. Zákonná sudkyňa nariadila 2. októbra 2012 termín pojednávania na 24. január 2013, na ktorom okresný súd vyhlásil vo veci rozsudok č. k. 15 C 113/2008-240; proti tomto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 6. marca 2013.

13. Spis bol na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa predložený 29. mája 2013 odvolaciemu súdu, ktorý do dňa rozhodovania o sťažnosti o odvolaní dosiaľ nerozhodol.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 113/2008.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného

súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 a ods. 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, keď sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam

pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Predmetom namietaného konania je rozhodovanie o návrhu sťažovateľa, ktorým sa domáha plnenia z poistnej zmluvy. Obdobné spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov, pričom k tejto problematike existuje v zásade ustálená judikatúra všeobecných súdov, a preto vec sťažovateľa ústavný súd nepovažuje z právneho hľadiska za zložitú. Vychádzajúc z obsahu spisu, ústavný súd pripúšťa, že vec sťažovateľa je skutkovo zložitejšia, a to najmä vzhľadom na potrebu vykonať v záujme ustálenia skutkového stavu znalecké dokazovanie. Ústavný súd v tejto súvislosti zároveň zdôrazňuje, že skutková zložitosť veci síce nemôže ospravedlniť doterajšiu zjavne neprimeranú dĺžku namietaného konania, ale možno ju primerane zohľadniť pri určení sumy finančného zadosťučinenia (porovnaj závery v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 116/2012).

2. Pri hodnotení namietaného konania z hľadiska ďalšieho štandardne uplatňovaného kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka namietaného konania, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prieťahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v namietanom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Zo súdneho spisu sp. zn. 15 C 113/2008 vyplýva, že v doterajšom priebehu napadnutého konania došlo k obdobiam dlhodobejšej neodôvodnenej nečinnosti (od 25. júna 2008 do 20. januára 2010, od 8. novembra 2010 do 7. novembra 2011), ako aj k neefektívnej, resp. nesústreďenej činnosti okresného súdu (najmä čo sa týka úkonov

okresného súdu po predložení znaleckého posudku, resp. v súvislosti s rozhodovaním o odmene znalca).

Zohľadňujúc aj doterajšiu neprimeranú dĺžku namietaného konania (vyše päť rokov), ústavný súd dospel k záveru, že v jeho doterajšom priebehu došlo k zbytočným priet'ahom, ktoré boli spôsobené jednak neodôvodnenou nečinnosťou okresného súdu, ako aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Obranu okresného súdu spočívajúcu v uvádzaní dôvodov, ktoré mali ako objektívne príčiny spôsobiť tieto priet'ahy, ústavný súd s odkazom na svoju ustálenú judikatúru (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03) neakceptoval. Personálne problémy a vysoká zaťaženosť sudcov nemôžu byť na ťarchu účastníka konania a nemajú povahu okolnosti, ktorá by vylučovala zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu okresný súd vo veci už meritórne rozhodol a predložil spis na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa odvolaciemu súdu, ústavný súd návrhu sťažovateľa, aby prikázal okresnému súdu konať v namietanom konaní bez zbytočných priet'ahov, nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadostučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ v súvislosti so svojou žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadostučinenia okrem iného uviedol: „... *bolo mi odcudzené moje jediné motorové vozidlo, ktoré som i ako stavbár používal k svojej práci. Nezákonným konaním zo strany odporcu K., a. s. som bol ukrátený na poistnom plnení, čo viedlo k tomu, že som bol obmedzený nielen v osobnom a rodinnom živote, ale i vo svojej práci, pretože som už nemal dostatok finančných prostriedkov na zakúpenie ďalšieho motorového vozidla. Z tohto dôvodu som vykonával svoju prácu iba za pomoci verejných dopravných prostriedkov, čím som utrpel i nemalú škodu vo svojom podnikaní. Z tohto dôvodu som sa obrátil o pomoc na súdne orgány, avšak tieto svojím liknavým konaním do dnešného dňa neučinili nápravu. Nemyslím si, že sa v predmetnej veci jedná o tak zložitú vec, aby trvala viac ako 5 rokov, bez toho, aby došlo k právoplatnému meritórnemu rozhodnutiu vo veci samej.*“ Sťažovateľ sa domáhal, aby mu ústavný súd priznal finančné zadostučinenie v sume 8 000 €.

Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vychádzajúc predovšetkým z doterajšej neprimeranej dĺžky namietaného konania, ako aj období, v ktorých došlo k neodôvodnenej nečinnosti, resp. neefektívnej a nesústrednej činnosti okresného súdu, a na druhej strane prihliadajúc na skutkovú zložitost' veci, ústavný súd dospel k názoru, že priznanie finančného zadost'učinenia v sume 3 000 € bude primerané konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci (bod 2 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v súlade s § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania s'ťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním JUDr. D. P. Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2012, ktorá bola 781 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2013. Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie s'ťažnosti, písomné vyjadrenie z 24. mája 2013) podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon sumu 130,16 €, čo predstavuje spolu s režijným paušálom (§ 16 ods. 3 vyhlášky) odmenu v sume 413,91 €, ktorú bolo potrebné zvýšiť o 20 % DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky, keďže právna zástupkyňa s'ťažovateľa je platkyňou DPH; celková odmena za poskytnuté právne služby tak predstavuje sumu 496,69 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2013